

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o.**, so sídlom P., X. B., IČO: X., zastúpeného advokátskou kanceláriou F., s. r. o., so sídlom G., X. B., IČO: X., proti povinnému: **M.**, nar. X., bytom Z., X. G., **o vymoženie pohľadávky 1 371,57 eur s príslušenstvom**, vykonávanej súdnou exekútkou JUDr. M. so sídlom Exekútorského úradu v P. B., N., X. P. B. pod sp. zn. EX 1179/2003, vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 3Er/2486/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 04. decembra 2012 č. k. 9CoE/74/2012-58, takto

r o z h o d o l :

- I.** Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a.**
- II.** Dovolanie oprávneného **o d m i e t a.**
- III.** Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe notárskej zápisnice spísanej 30. júla 2003 notárom JUDr. O. so sídlom v Partizánskom pod

č. N 2088/2003, NZ 65253/2003 (ďalej len „notárska zápisnica“). Okresný súd Skalica uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Skalica uznesením zo 14. septembra 2011 č. k. 3Er/2486/2008-23 exekúciu vyhlásil za neprípustnú, následne ju zastavil a oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi: JUDr. M. Exekútorský úrad P. B., so sídlom N., X. P. B. náhradu trov exekúcie v sume 115,73 eur, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 53 ods. 1 a 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, smernicou Rady č. 93/13/EHS. Uviedol, že exekučným titulom je notárska zápisnica spísaná na základe splnomocnenia, ktoré si povinný sám nevyjednal, splnomocnenie na konkrétnu osobu bolo zakotvené v predtlačenej zmluve a povinný nemal možnosť túto skutočnosť zmeniť. Táto zmluvná podmienka je neprijateľná, jej podpisom si spotrebiteľ zásadným spôsobom zhoršil svoje zmluvné postavenie. V zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je takáto neprijateľná podmienka neplatná. Z toho dôvodu notárska zápisnica obsahujúca neprijateľné podmienky nemôže byť podľa súdu prvého stupňa spôsobilým exekučným titulom, z ktorého dôvodu súd exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Súdnej exekútorke priznal súd prvého stupňa náhradu trov exekučného konania vo výške 115,73 eur.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, napadnutým uznesením zo dňa 04. decembra 2012 č. k. 9CoE/74/2012-58 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, ak z úradnej povinnosti skúmal rozhodcovský rozsudok a dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Toto dojednanie je v rozpore s ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a s ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993, prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Odvolací súd zdôraznil, že zvláštnym exekučným titulom je notárska zápisnica podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Notárska zápisnica je titulom spôsobilým pre výkon rozhodnutia alebo pre výkon exekúcie iba za predpokladu, že bola spísaná spôsobom a obsahuje náležitosti aké predpokladá ustanovenie § 46 a nasl. Notárskeho poriadku. Súčasne musí obsahovať právny záväzok s označením oprávnenej a povinnej osoby, právny dôvod záväzku, predmet plnenia, čas plnenia, údaj o tom, že povinná osoba

s vykonateľnosťou notárskej zápisnice súhlasí. Súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je podľa odvolacieho súdu najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Až tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu. Ak podstatou tohto prejavu je vyjadrenie povinného, že súhlasí s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, jej vykonateľnosť je jeho základným účelom a cieľom. Týmto prejavom vôle povinného sa završuje vznik exekučného titulu, ktorým je inak zásadne len rozhodnutie príslušného štátneho orgánu. Výlučne len v dôsledku tohto právneho úkonu povinného, ktorý vzhľadom na svoj cieľ a účel je procesnej povahy sa z notárskej zápisnice stáva exekučný titul, ktorému zákon priznáva rovnaké právne účinky aké priznáva vykonateľnému rozhodnutiu súdu.

Odvolací súd ďalej poukázal aj na to, že pri posudzovaní vykonateľnosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu a pri posudzovaní vykonateľnosti rozhodnutia súdu podľa príslušných predpisov procesného práva sa uplatňujú obdobné kritériá. Oprávneného zastupuje v tomto exekučnom konaní advokát, ktorého substitučný zástupca bol spísať notársku zápisnicu a vyhlásil uznanie právneho záväzku povinného so súhlasom s vykonateľnosťou a s exekúciou. Z tejto okolnosti možno podľa odvolacieho súdu vyvodiť, že v podstate vyhlásenie o uznaní právneho záväzku a o súhlase s vykonateľnosťou alebo s exekúciou urobil oprávnený a nie povinný. Prieči sa nielen právnemu predpisu, ale podľa odvolacieho súdu aj zdravému sedliackemu rozumu skutočnosť, že by ten istý právny zástupca pri výkone rozhodnutia alebo v exekúcií zastupoval oboch účastníkov tohto konania, teda oprávneného i povinného. Takýto postup nedovoľuje ani etika advokáta.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 písm. a/ O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, pretože súdy oboch stupňov nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 Zákona č. 244/2002 Z. z.; ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, keď súdy oboch stupňov rozhodovali o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu v čase, keď už bolo o nich právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom tým, že

súdy s oprávneným nekomunikovali o jeho právnych a skutkových návrhoch, nevzali na zreteľ jeho námietky proti prejednaniu veci, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jeho právo, aby jeho právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ“, ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie, ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súdy nesprávne aplikovali a interpretovali ustanovenia § 44 ods. 2, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ustanovenia § 23a ods. 2 Zákona č. 634/1992 Zb. ochrane spotrebiteľa a tiež Smernice Rady 93/13/EHS. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Taktiež navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky:

1/ Je možné za neprijateľnú zmluvnú podmienku považovať aj jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť ho kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda, aby v jeho mene uznal v rámci zmluvy o úvere dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva a na tomto základe zamietnuť exekúciu pohľadávky plynúcej z tejto zmluvy ?

2/ Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné a aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni reálnej vymožitelnosti existujúcej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi ?

Uvedený návrh na prerušenie dovolacieho konania dovolateľ odôvodnil tým, že Súdnemu dvoru EÚ by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníkov

konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu úniového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 /veta druhá/ O. s. p. najskôr skúmal, či je dôvodný návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Oprávnený v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré sú uvedené vyššie.

V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že konanie pred Súdnym dvorom EÚ o predbežnej otázke má povahu osobitného, nespornového a medzitýmneho konania, v ktorom Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože Súdny dvor EÚ v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný

výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade ani procesné vady konania v zmysle § 237 písm. f/, resp. písm. g/ O. s. p.

Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

II. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým v zmysle § 236 ods. 1 O. s. p. možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V danej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide

o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

Prípustnosť dovolania oprávneného prichádza do úvahy len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) a z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. však nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení, ale rozhodujúce je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/, g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Procesná prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nie je preto daná.

Dovolateľ predovšetkým namietal, že súdy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci (§ 237 písm. a/ O. s. p.). Táto námietka dovolateľa nie je opodstatnená.

Pri posudzovaní existencie tejto vady (§ 237 písm. a/ O. s. p.) dovolací súd vychádzal z ustanovenia § 7 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány ako i z ustanovenia § 104 ods. 1 O. s. p.

/druhá veta pred bodkočiarkou/, podľa ktorého ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu.

Dovolateľ v danom prípade procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzoval z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopieral. Namietal, že súdy nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní sa postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží. Bol toho názoru, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť obsah notárskej zápisnice, ktorá je exekučným titulom.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku a Zákona o rozhodcovskom konaní, resp. namietal nesprávne právne posúdenie veci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku nedostatku právomoci súdov, ale dovolateľ napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov, na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (ich právne posúdenie veci).

Podľa dovolacieho súdu súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. V predmetnej veci boli rozhodnutia súdov vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva priamo zo zákona (napr. § 9, § 38 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Dovolateľ namietal, že v danej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide predovšetkým vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý

nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových okolností, z ktorých bol uplatnený (t. j., ak vyplýva z rovnakého skutku).

Dovolateľ namietal, že súdy rozhodovali o formálnych a materiálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu v čase, keď už bolo o nich právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: P., s. r. o., so sídlom P., B., IČO: X., proti povinnému: M., nar. X., bytom Z., G., o vymoženie pohľadávky 1 371,57 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 3Er/2486/2008 na základe exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica zo dňa 30. júla 2003 spísaná notárom JUDr. O. so sídlom P. pod č. N 2088/2003, NZ 65253/2003 nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté, preto nejde o vec rozsúdenú v zmysle ustanovenia namietaného oprávneným. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie netvorí prekážku veci rozsúdenej v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. Poverenie na vykonanie exekúcie je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie vykonávať exekúciu (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/205/2011).

Vzhľadom na uvedené konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. d/ O. s. p.

Oprávnený v dovolaní tiež namietal, že súd mu v konaní svojím postupom odňal možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Z obsahu dovolania vyplýva, že oprávnený namietal aj nesprávne posúdenie notárskej zápisnice ako nespôsobilého exekučného titulu a následné nesprávne zastavenie exekúcie. Táto námietka oprávneného sa z jej obsahu (§ 41 ods. 2 O. s. p.) viaže na správnosť interpretácie ustanovení zákona, teda na správnosť právneho posúdenia veci. Dovolací súd na túto námietku prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ide totiž tiež v prípade zastavenia exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené predpoklady; takým zastavením sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal, či nejde o tento prípad.

Notárska zápisnica, ktorá nemá náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku nie je spôsobilá byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Aj podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky je z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (porovnaj IV. ÚS 151/2011).

Tak ako exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom a nemôže naprávať chyby alebo nedostatky exekučného titulu (porovnaj tiež R 47/2012), nemôže ani – z hľadiska hmotného práva – preskúmať právny vzťah účastníkov založený prejavmi vôle urobenými vo forme notárskej zápisnice, lebo by to bolo nad rámec preskúmavania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (viď IV. ÚS 20/06 a tiež I. ÚS 120/2012). Na druhej strane ale nemožno prehliadnuť, že súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) je právny úkon, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel procesnej povahy (I. ÚS 5/2000). Ak oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul notársku zápisnicu, neznamená to, že by exekučný súd nebol povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997).

V prípade notárskej zápisnice formálna stránka jej vykonateľnosti spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice upravenej v § 47 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Materiálna stránka je predpísaná v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého nevyhnutnými náležitosťami notárskej zápisnice ako exekučného titulu je (o. i.) súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. Práve tento súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu – až tento prejav vôle povinnej osoby robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu. Uvedeným prejavom vôle povinnej osoby sa teda završuje vznik exekučného titulu. Inými slovami, výlučne v dôsledku tohto právneho úkonu povinnej osoby, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel procesnej povahy sa z notárskej zápisnice stáva exekučný titul, ktorému zákon priznáva rovnaké právne účinky aké priznáva vykonateľnému rozhodnutiu súdu. Tento súhlas udeľuje buď ten, kto je osobne prítomný pri spísaní notárskej zápisnice alebo ten, kto je ako zástupca oprávnený konať v mene zastúpeného (účastníka notárskej zápisnice, ktorý robí právny úkon, o ktorom sa spisuje notárska zápisnica).

Ak niekto ako zástupca koná pri spisovaní notárskej zápisnice za povinnú osobu napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nemožno „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice udelený „zástupcom“ považovať za súhlas povinnej osoby.

Podľa § 22 ods. 1 Občianskeho zákonníka zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

Dovolací súd za konanie, ktoré obchádza zákon považuje aj konanie, v rámci ktorého určitý nebankový subjekt robí rôzne dvojstranné právne úkony (zmluvy o úvere, záložné zmluvy, dohody o zastúpení a pod.) tak, že má vopred vtypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony, ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Záujmy zástupcu a zastúpeného sa v takom prípade dostávajú do rozporu.

Stručná charakteristika priebehu konaní pred krajskými súdmi Slovenskej republiky, na ktoré poukázal Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutiach IV. ÚS 151/2011, IV. ÚS 125/2011, I. ÚS 410/2012, III. ÚS 312/2010, I. ÚS 395/2011, IV. ÚS 431/2011, IV. ÚS 229/2011, IV. ÚS 575/2012 (sťažnosť oprávneného bola nimi odmietnutá ako zjavne bezdôvodná), z ktorých vyplýva, že postup oprávneného a Mgr. T. v preskúmvanej veci bol v zásade identický s ich postupom, ktorý opísal Ústavný súd v týchto rozhodnutiach. Aj v danom prípade bola „slobodná voľba“ povinného pri „výbere“ advokáta zastupujúceho záujmy povinného vylúčená, lebo advokáta, ktorý bude zastupovať dlžníka (povinného) pri uznaní záväzku z úveru poskytnutého veriteľom (oprávneným) ako aj pri spísaní notárskej zápisnice a pri udelení súhlasu s jej vykonateľnosťou (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) „vybral“ vopred veriteľ (oprávnený) tým, že ho uviedol v predtlačí úverovej zmluvy predloženej dlžníkovi na podpis. Za týchto okolností dovolací súd súhlasí s názorom, že záujmy zástupcu (Mgr. T.) boli v rozpore so záujmami zastúpeného (povinného), v dôsledku čoho je dohoda o zastúpení neplatná (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka). Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí voči každému. Na absolútnu neplatnosť prihliada súd aj bez návrhu (ex off). Absolútna neplatnosť sa nemôže napraviť dodatočným schválením. Keďže dohoda o zastúpení povinného advokátom Mgr. T. je v zmysle § 39 Občianskeho

zákonníka absolútne neplatná, neplatný je aj právny úkon, ktorým tento advokát prostredníctvom substitučného zástupcu za povinného udelil súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru zhodnému so záverom odvolacieho súdu, že ak za týchto okolností Mgr. T. prostredníctvom zástupcu v notárskej zápisnici udelil za povinného „súhlas“ s jej vykonateľnosťou chýba podstatná náležitosť materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku.

Podľa dovolateľa k naplneniu vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. došlo aj tým, že súdy konali bez nariadenia pojednávania, dokazovania a napriek tomu rozhodovali vo veci. Táto námietka dovolateľa nie je dôvodná. Zákom č. 230/2012 Z. z. účinným od 09. augusta 2012 bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Súd prvého stupňa však v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil uznesením zo 14. septembra 2011. Z uvedeného je zrejmé, že súdu prvého stupňa v danom prípade zo zákona nevyplývala povinnosť nariadiť pojednávanie. Rovnako odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/, c/ a d/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo v danom prípade na úvahe odvolacieho súdu. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) sa vychádza z tvrdení oprávneného uvedených v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (§ 122 až § 124 O. s. p.), postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to oboznamovanie sa obsahom listín za účelom posúdenia

predpokladov na zastavenie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného.

Dovolací súd v danej veci dospel tiež k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu, ktorá vyplýva z obsahu dovolania.

Skutočnosť, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O. s. p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súdy v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmali a s akými skutkovými závermi, citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlili.

Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávneného. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Namietaným postupom súdov nebola oprávnenému znemožnená realizácia jeho procesných oprávnení, ktoré mu vyplývajú z Občianskeho súdneho poriadku.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.), avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom bez ďalšieho však prípustnosť dovolania

nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

III. Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 31. júla 2014

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Ingrid Habánová